

▶ Kagylótenyésztés Cote d'Opale-ban.

▶ AZ EURÓPAI RÉGIÓKBAN ÉLŐ PART MENTI KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSA

A *Panorama* magazin mostani száma elsősorban az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal (ETHA) foglalkozik, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), a Kohéziós Alap (KA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) mellett az összesen öt európai strukturális és beruházási alap egyike. Az ESB-alapok az uniós növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló, 2014-2020 közötti időszakra szóló fő finanszírozási programok.

Az ETHA az Unió közös halászati politikáját támogató eszköze, amelynek célja, hogy 2014 és 2020 között helyi projektek, vállalkozások és közösségek támogatásával javítsa az európai tengerek és partok társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságát.

Az ETHA az öt egymást kiegészítő ESB-alap egyike, amelyek a növekedést és a munkahelyteremtés fellendítését hivatottak előtérbe helyezni Európa-szerte. Az új programozási időszak célja, hogy az alapok közötti szinergiákat maximalizálva javítson az együttműködésen és a hatékonyságon, és elkerülje a kettős finanszírozást. A 6,4 milliárd eurónyi költségvetésből

MI A „KÉK NÖVEKEDÉS”?

Az Európát övező óceánok, tengerek és partok jelentős innovációs és növekedési potenciállal rendelkeznek. Az Unió „kék növekedés” elnevezésű stratégiája a tengerek és a tengeri ágazatok fenntartható növekedésének támogatása mellett az Európa 2020 stratégiához is hozzájárul. A „kék gazdaság” mintegy 5,4 millió embernek ad munkát, és csaknem 500 milliárd euró bruttó hozzáadott értéket képvisel évente, azonban további növekedés is elérhető e téren.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/blue_growth/index_hu.htm

▶Hajók a smögeni kikötőben (Bohuslän, Svédország).

KI FOGJA AZ ETHA ELŐNYEIT ÉLVEZNI, ÉS HOGYAN?

- ▶Az alap új munka- és növekedési lehetőségeket terem a halászati tevékenységektől függő európai part menti és belvízi közösségek számára a tengergazdálkodás halászati, akvakulturális és egyéb ágazataiban, ami kedvező hatással lesz a helyi növekedésre és a fejlődésre.
- ▶A reformok megvalósításának megkönnyítése és az innovációs hiátus csökkentése érdekében az európai halgazdaságok támogatáshoz jutnak.
- ▶A környezetbarát növekedést, innovációt és versenyképességet ösztönző európai akvakulturális ágazat szintén támogatást kap.
- ▶Az európai feldolgozóipar folyamatos utánpótláshoz jut a vadon élő és tenyésztett halfajtákból.
- ▶Az európai fogyasztók egészséges, magas tápértékű élelmiszerhez jutnak a megfelelően működő halgazdaságoknak köszönhetően.
- ▶A halászati gazdálkodással, tengeri környezettel, éghajlatváltozással, a part menti ökoszisztéma védelmével, a kormányzással, társadalomtudományokkal és a tengergazdálkodással foglalkozó tudósok és kutatók.
- ▶A part menti és tengeri gazdasági tevékenységet folytató vállalatok és azok a vállalkozások, amelyek szolgáltatásokat nyújtanak a számukra.
- ▶A tengerpolitikai ügyek különböző kérdéseiben, például a környezetvédelemben, a felügyeletben vagy a terület-használat-tervezésben illetékes hatóságok.

elsősorban a munkahelyteremtést, a part menti régiók helyi gazdaságainak diverzifikálását, valamint a halászat nyereségesebbé és fenntarthatóbbá tételét fogják támogatni.

Habár céljai meglehetősen szerteágazóak, az ETHA alapvetően hat fő pillérre épül:

- ▶ **Fenntartható halászat**, egyensúlyt teremtve a halászati kapacitás és a rendelkezésre álló erőforrások között; jelentősebb mértékű szelektivitást biztosítva, és véget vetve a halak véletlen lehalászása miatti pazarlásnak.
- ▶ A **fenntartható akvakultúra** elősegíti az ágazat növekedését és versenyképesebbé válását környezetbarát feldolgozási módszereket és szigorú minőségi, egészségügyi és biztonsági szabályokat követve, így biztosítva jó minőségű, megbízható és tápanyagokban gazdag termékeket a fogyasztóknak.
- ▶ A **közös halászati politika végrehajtása** az adatgyűjtés, a tudományos ismeretek, valamint a halászzal kapcsolatos jogszabályok monitorozásának, felügyeletének és végrehajtásának javítása révén.
- ▶ Azon **part menti közösségek megsegítése** amelyek a halászatnak köszönhetően tehetik változatossá gazdaságukat más tengeri tevékenységekkel, például a turizmussal, és nagyobb értékkel ruházhatják fel halászati tevékenységeiket.

▶ A halászati és akvakulturális ágazat **marketing- és feldolgozó tevékenységeinek** djavitása.

▶ A **„kék növekedés” támogatása a tengerekről** a tengerrel kapcsolatos ismeretek javításával, az ott zajló tevékenységek hatékonyabb megtervezésével, minden egyes tengeri medencének a releváns igényeknek megfelelően történő kezelésével, valamint a tengerfelügyelettel kapcsolatos együttműködés ösztönzésével.

Felismerve a kisvállalkozások Európa gazdaságában és a halászati ágazatban betöltött szerepét, az ETHA elsősorban a kvv-knak, és különösen a part menti kisüzemeknek nyújt támogatást, amelyek szép számban képviseltetik magukat az ágazatban, és az általuk kiszolgált helyi kis közösségekben változást indíthatnak el. A vállalkozások marketing- és üzleti stratégiájukhoz támogatást vehetnek igénybe, ezenkívül a munkanélküli fiatalok és a halászok házastársai képzéseken vehetnek részt, hogy jobban kivehessék részüket a helyi, gyakran családi vállalkozásokban végzett teendőkből.

A 40 év alatti halászok hajóvásárlási támogatásban részesülhetnek, ha legalább öt éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek. Az említett intézkedések célja az, hogy társadalmi kohéziót teremtsenek Európa part menti vidékein, és a helyi közösségek nagyobb tulajdonrészt szerezzenek a saját halgazdaságaikban.

▶Halfeldolgozó üzem Skóciában.

AZ EURÓPAI HALÁSZATI ALAP (EHA) EGYIK PROGRAMJA

MÁLTA 2007-2013 KÖZÖTTI EHA OPERATÍV PROGRAMJA

3. TENGELY: ÚJ NAGYBANI HALPIAC ÉPÍTÉSE (ELSŐ ÉRTÉKESÍTÉS)

Az új épület a Valetta leglátogatottabb negyedében álló történelmi halpiac helyett épült, ahol jelenleg egy szálloda munkálatai folynak. Az új nagybani halpiac a központi vágóhíd melletti ipari zóna használaton kívüli tengervíz-lepárlójának helyén áll. Kialakítása sokkal ergonomikusabb, könnyebben fenntartható, és higiénikusabb is, ami számos előnnyel jár az üzemeltetőknek és a vásárlóknak egyaránt, emellett a közös csatornarendszer használata szintén további előnyt jelent. A halászhajók – a régi piachoz hasonlóan – itt is közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek a piac melletti partszakaszhoz, ahová kirakodhatják a rakományukat.

- ▶ A MUNKÁLATOK IDEJE: 2012 novemberétől 2013 végéig
- ▶ TELJES BERUHÁZÁS: 3 716 240 euró
- ▶ EHA-HOZZÁJÁRULÁS: 2 201 908 euró

A halpazarlás megfékezése azonban létfontosságú a halászok következő generációi szempontjából. Hosszú távon azok a vállalkozások fognak sikeresen működni, amelyek ezt a szemléletet követik. Ha a halpazarlás kérdése nem oldódik meg, annak katasztrofális következményei lehetnek a halállományokra nézve. A halak visszadobásának gyakorlatát fokozatosan meg fogják szüntetni, a halászok pedig kötelesek lesznek az általuk kifogott teljes rakományt kirakodni. Ennek megvalósítása érdekében az ETHA-ból származó támogatásokat a halrakomány kirakodására, tárolására, feldolgozására és értékesítésére fogják fordítani, ami tovább fogja segíteni a helyi halászati közösségeket gazdaságaik változatossá tételében. Az alapból a halászok számára is elkülönítenek támogatást, hogy az ökoszisztémát kevésbé károsító halászati eszközök kipróbálásával csak a célzott fajokat halásszák ki.

Az EHA a jövőben hasznosítani fogja az Európai Halászati Alap közösség által irányított helyi fejlesztést ösztönző 4. prioritási tengelyéhez köthető kedvező tapasztalatokat. Az ESB-alapok innovatív és integrált megközelítések útján számos lehetőséget fognak kínálni a helyi szereplőknek, hogy a part menti közösségeket érintő kihívásokat alulról felfelé építkező szemlélettel kezeljék, különösen a városi, vidéki és halászati területek közötti összeköttetések ösztönzésével. A sikeresen megvalósított, közösség által irányított helyi fejlesztés új piacokhoz és termékekhez nyújthat támogatást, ösztönözheti

a halászati területeken történő munkahelyteremtést, és megszilárdíthatja a helyi halászati közösségek szerepét a helyi fejlesztésekben.

Az ETHA végső soron ezt hivatott megvalósítani: hogy olyan feltételeket teremtsen a helyi vállalkozások és közösségek számára, amely fenntartható és inkluzív növekedést eredményez Európában, és amelynek 2020-ig történő megvalósítása iránt az Unió elkötelezte magát. Nem fogja előírni azt, hogy minden egyes centet mire költsenek. Rábízta a döntést azokra, akik mindent megtesznek azért a mesterségükön, az iparágban és helyi közösségeken belül, hogy Európa halászati ipara virágzóvá, környezettudatosá és fenntarthatóvá váljon.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_hu.htm